

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met ingang van 14 december 2019 is het nieuwe Europese rechtskader inzake plantengezondheid rechtstreeks in werking getreden, evenals de officiële controles en andere officiële activiteiten die op deze regels van toepassing zijn. Aangezien het Vlaamse Gewest bevoegd is voor wat de preventieve maatregelen voor de in de Europese Unie gereguleerde niet-quarantaineorganismen (RNQP's) betreft, wordt voor het Vlaamse Gewest via voorliggend ontwerp van besluit uitvoering van en aanvulling op dit Europese kader gegeven.

Voorliggend besluit bevat de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2. Bevoegde autoriteit
- Hoofdstuk 3. Rechten en plichten van de professionele, geregistreerde en erkende marktdeelnemers
- Hoofdstuk 4. Aanwijzing van officiële laboratoria en nationale referentielaboratoria
- Hoofdstuk 5. Controleorganen
- Hoofdstuk 6. Bepalingen over de RNQP's en het plantenpaspoort
- Hoofdstuk 7. Bepalingen over de in- en uitvoer van zendingen van plantaardig teeltmateriaal
- Hoofdstuk 8. Informatie-uitwisseling
- Hoofdstuk 9. Controle en overtredingen
- Hoofdstuk 10. Bijzondere bepalingen
- Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Voor de activiteiten die de bevoegde entiteit uitvoert voor de professionele marktdeelnemer in het kader van de plantengezondheid worden retributies aangerekend.

Gelet op de inhoudelijke verwevenheid van het voorliggend ontwerp van besluit met de gewestelijke besluiten die een omzetting zijn van de Europese handelsrichtlijnen met betrekking tot plantaardig teeltmateriaal, worden de retributies in het kader van plantengezondheid en deze in het kader van de handel in plantaardig teeltmateriaal tezamen opgenomen in het hieronder vernoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering. Gelet op deze verwevenheid, moet voorliggend ontwerp van besluit dan ook voor de inhoud, de budgettaire weerslag en de impact op het personeel, samen gelezen worden met het volgende ontwerp van besluit dat op 2

september 2022 voor principiële goedkeuring tezamen geagendeerd werd op de Vlaamse Regering:
- besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij
Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/76 van 11 maart 2022.

Het positief advies van de Permanente Werkgroep Interministeriële Conferentie over het voorontwerp van besluit werd bekomen op 19 mei 2022. De bekrachtiging door de Interministeriële Conferentie Landbouwbeleid gebeurde op 3 juni 2022.

Het ontwerp van besluit heeft geen strategisch belang.

Op 2 september 2022 heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, gelast over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State en van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) (VR 2022 0209 DOC.0970-1).

Op 11 oktober 2022 verleende de VTC zijn advies (advies nr. 2022/096) dat gaat als bijlage 2. De VTC is van oordeel dat het ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- **De verwerkingsverantwoordelijke juister definiëren (luik 4):**
Artikel 56 duidt het Departement Landbouw en Visserij aan als verwerkingsverantwoordelijke. De VTC merkt op dat dit slechts gedeeltelijk correct is aangezien de controleorganen eveneens verwerkingsverantwoordelijken zijn en het ontwerp op dit vlak aangepast zou moeten worden. Artikel 56 werd in deze zin aangepast.
- **De categorieën persoonsgegevens definiëren (luik 5):**
De VTC stelt vast dat voor professionele marktdeelnemers (artikel 8 in het ontwerp), geregistreerde marktdeelnemers (artikel 9 in het ontwerp) en de natuurlijke persoon verantwoordelijk voor een kandidaat–controleorgaan delegatie gegeven wordt aan de minister om eventuele extra elementen, voorwaarden en procedures te bepalen zodat niet nagegaan kan worden of de categorieën gegevens beantwoorden aan de minimale gegevensverwerking en de VTC voorbehoud maakt wat dit betreft. Op het moment dat deze

delegatie eventueel uitgevoerd zal worden, zal het ontwerp van ministerieel besluit voor advies aan de VTC voorgelegd worden.

- **De bewaartermijn van de persoonsgegevens bepalen, minstens criteria in het ontwerp opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5):**
Op de website van het Departement Landbouw en Visserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op het e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.
- **De nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6):**
Zoals in het puntje hierboven aangehaald, is er recht van inzage en recht op rectificatie. Daarnaast zal er telkens bij de uitvoering van een activiteit in het kader van dit besluit, nagegaan worden of de gegevens nog juist zijn.
- **De transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7):**
De VTC suggereert dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen zou nemen om de communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal zou voeren en het ontwerp in deze zin aan te vullen. Artikel 56 werd in deze zin aangepast.

Op 28 november 2022 verleende de Raad van State zijn advies (advies 72.297/1).

Bespreking advies Raad van State:

- **Punt 3.1.**
De Raad merkt op dat de uitvoering van de verordening (EU) 2016/2031 een bron van moeilijkheden geeft wat het bepalen van respectieve bevoegdheden van de federale overheid en de gewesten betreft. Er kan volgens de Raad worden aangenomen dat de maatregelen ten aanzien van RNQP's niet tot doel hebben om al aanwezige plaagorganismen te bestrijden met het oog op de vrijwaring van de veiligheid van de voedselketen maar wel om de kwaliteit van teeltmateriaal te vrijwaren door middel van preventieve maatregelen. Dergelijke maatregelen moeten tot de bevoegdheid van de gewesten worden gerekend. De Raad wijst ook op de betekenis van 'fytosanitaire maatregelen' in de ruime zin in de verordening (EU) 2016/2031.
- **Punt 3.2.**
Wat de afgifte van plantenpaspoorten betreft, verwijst de Raad naar eerdere adviezen in dit verband (advies nr. 67.693/1/V en 70.317/3). Hierin wordt uitgelegd dat een regeling over het plantenpaspoort (zoals bepaald in de in het advies genoemde artikels) niet eenzijdig door de gewestelijke overheid kan uitgevaardigd worden en moet genomen worden tussen de federale overheid en de gewesten en dat een samenwerkingsakkoord pas gevolg kan hebben nadat parlementaire instemming is verleend bij wet, bij decreet of bij ordonnantie. Dit samenwerkingsakkoord werd weliswaar gesloten op 5 januari 2021 maar de procedure van bekrachtiging door de parlementen moet nog worden opgestart voor het Vlaamse Gewest. In tussentijd is het toch belangrijk om de bepalingen i.v.m. het plantenpaspoort toch al in werking te laten treden, in afwachting van het afronden van de vereiste procedure.
- **Punt 3.3.**
De Raad maakt eenzelfde redenering voor de uitvoer en pre-uitvoercertificaten.
- **Punt 3.4.**
De Raad maakt eenzelfde redenering voor het gemeenschappelijk gezondheidsdocument van binnenkomst.

- **Punt 3.5.**
De Raad stelt voor de doelstelling van de kwaliteit toe te voegen in de definitie van 'fyto-sanitair doel' in artikel 1, 6° van het ontwerp. Het ontwerp werd in deze zin aangepast.
- **Punt 3.6.**
De Raad merkt op dat de opheffing van het koninklijk besluit van 22 september 1993 enkel kan binnen de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.
- **Punt 4.2.**
De aanhef werd aangepast conform het voorstel van de Raad.
- **Punt 4.3.**
De Raad merkt op dat de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in het landbouwdecreet vastgelegd moeten worden. Vervolgens kan dan de nadere uitwerking van die essentiële elementen worden overgelaten aan de Vlaamse Regering. Bij een volgende wijziging van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid zal met deze opmerking rekening gehouden worden.
- **Punt 4.4.**
De Raad merkt op dat artikel 63 van het ontwerp eigenlijk reeds geregeld wordt in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 en dat dit dus om een louter declaratieve bepaling gaat. Toch wordt geopteerd om deze te behouden bij wijze van extra uitleg.
- **Punt 5.**
De Raad is van oordeel dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit ingewonnen zou moeten worden. Bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer werd de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten. Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.
- **Punt 7.**
De Raad merkt op dat de voorziene delegaties aan de minister enkel doorgang kunnen vinden als ze voldoende gespecificeerd zijn zodat ze enkel betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden. De delegaties aan de minister die momenteel nog niet uitgevoerd worden, zullen onderzocht worden op het ogenblik dat er effectief regels opgemaakt worden. Indien blijkt dat het niet om aangelegenheden van bijkomstige aard maar om essentiële elementen gaat, zullen deze in voorliggend ontwerp van besluit opgenomen worden.

- **Punt 8.**

De Raad merkt op dat er op verschillende plaatsen in het ontwerp verwezen wordt naar uitvoeringsbepalingen van verordeningen. Dit werd gedaan om te verwijzen naar alle gedelegeerde en uitvoeringsbepalingen om ze allemaal te omvatten, zowel de bestaande als de mogelijk toekomstige. De Raad adviseert om concreet te verwijzen naar de beoogde uitvoeringshandelingen die al tot stand gekomen zijn. Deze uitvoeringshandelingen zijn talrijk en worden regelmatig gewijzigd of opgeheven. Bovendien worden ook nog een groot aantal toekomstige uitvoeringsbepalingen verwacht. Om deze reden wordt voorgesteld om toch de algemene verwijzing te behouden.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Vanaf 14 december 2019 traden de nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening (VO (EU) 2016/2031) (hierna verordening plantengezondheid) en de nieuwe Officiële Controleverordening (VO (EU) 2017/625) (hierna verordening officiële controles) in voege (resp. ter vervanging van RL 2000/29/EG en VO (EG) nr. 882/2004). Belangrijke uitbraken van plagen de voorbije jaren toonden aan dat de oude regelgeving niet meer afdoende was en dat nieuwe regelgeving zich opdrong.

In de eerste plaats voorziet de verordening plantengezondheid nog steeds een lijst van uitheemse plaagorganismen op planten die bestreden en vernietigd moeten worden wanneer ze binnen de EU aangetroffen worden. Voor deze zogenaamde 'quarantaineorganismen en zona protecta quarantaineorganismen' oftewel 'Q-organismen en ZP-Q-organismen' blijft de federale overheid bevoegd.

Er zijn echter een aantal Q's die ondertussen zo verspreid zijn geraakt in de EU, dat door wetenschappelijke analyse men concludeerde dat het beter is deze op een andere manier aan te pakken en de Q-status te veranderen naar die van 'gereguleerd niet-quarantaineorganisme', oftewel 'regulated non-quarantaine pest' (RNQP). De lijst RNQP's bevat voornamelijk ziekten en plagen met grote economische impact die zich hoofdzakelijk verspreiden via het teeltmateriaal en al breed voorkomen in de EU. Hiertoe behoren ook de vele plaagorganismen die in het verleden reeds als kwaliteitsorganisme gecatalogeerd stonden in de Europese handelsrichtlijnen voor de certificering en het in de handel brengen van het plantaardig teeltmateriaal en de overeenkomstige gewestelijke besluiten. Voor de drempelwaarden en de preventieve maatregelen op RNQP's die opgenomen zijn in de verordening plantengezondheid en waar de verordening officiële controles op van toepassing is, is het Vlaamse Gewest bevoegd. Deze drempelwaarden en maatregelen zitten eveneens in voornoemde gewestelijke besluiten. De activiteiten die het Departement Landbouw en Visserij uitvoert in het kader van voorliggend ontwerp van besluit zijn dan ook onlosmakelijk verbonden met deze in de hierboven genoemde gewestelijke besluiten, en het Departement Landbouw en Visserij voorziet ook voor deze opdrachten retributies te kunnen innen.

In de verordening plantengezondheid worden fytosanitaire maatregelen zeer ruim omschreven, nl. als 'elke officiële maatregel die ten doel heeft het binnenbrengen of de verspreiding van een quarantaineorganisme te voorkomen of de economische gevolgen van gereguleerde niet-quarantaineorganismen te beperken'. Zowel de federale overheid als de Vlaamse overheid zijn dus beiden deels bevoegd voor deze fytosanitaire maatregelen. Daar waar tot op heden in België het fytosanitaire beleid steeds in de enge zin begrepen werd en volledig tot de federale bevoegdheid

behoorde, gebruiken we in deze nota het begrip in de ruime zin van het woord zoals omschreven in de verordening plantengezondheid.

Omdat er op plantaardig teeltmateriaal zowel Q's als RNQP's kunnen voorkomen, is een samenwerking met de FOD Volksgezondheid, het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid en de andere gewesten noodzakelijk. Dit leidde tot het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 tussen de ministers van landbouw van de federale staat en de gewesten inzake de verdeling van de opdrachten voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (B.S. van 13/1/2021).

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het Europese fytosanitaire beleid voor wat betreft de Vlaamse bevoegdheid (nl. de preventieve maatregelen voor de RNQP's).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 vermeldt de Europese regelgeving die wordt uitgevoerd.

Artikel 3 omschrijft het toepassingsgebied van voorliggend besluit via een opsomming van sectoren. Het gaat om de sector van zaaizaad van groenvoedergewassen, zaaigranen, teeltmateriaal van wijnstokken, teeltmateriaal van siergewassen en andere planten voor sierdoeleinden die voor opplant zijn bestemd, bosbouwkundig teeltmateriaal, met uitzondering van zaden, groentezaad, pootaardappelen, zaaizaad van oliehoudende planten en vezelgewassen, teeltmateriaal en plantgoed van groentegewassen, met uitzondering van zaad, teeltmateriaal van fruitgewassen en fruitgewassen die voor de fruitteelt worden gebruikt, zaden van aardappel en hopplanten die voor opplant bestemd zijn, met uitzondering van zaden. De minister kan deze sectoren in de toekomst aanvullen of wijzigen overeenkomstig de Europese beslissingen.

Artikel 4 wijst het Departement Landbouw en Visserij aan als bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de RNQP's op plantaardig teeltmateriaal voor de verordening plantengezondheid en de verordening officiële controles.

Artikel 5 wijst de statutaire en de contractuele personeelsleden van het Departement Landbouw en Visserij aan om de rol van officiële plantgezondheidsfunctionarissen en van certificerende ambtenaren vermeld in de verordening officiële controles op te nemen.

Artikel 6 zegt welke verplichtingen de professionele marktdeelnemer moet naleven.

Artikel 7 legt de link naar het besluit van de Vlaamse Regering van (datum) tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten. Voor de activiteiten die de bevoegde entiteit voor de professionele marktdeelnemer uitvoert, zal deze laatste een retributie moeten betalen.

Artikel 8 bevat de registratieplicht voor de professionele marktdeelnemers en de verplichtingen die deze registratie meebrengt voor de geregistreerde marktdeelnemer.

Artikel 9 regelt de erkenning voor de afgifte van plantenpaspoorten voor de geregistreerde marktdeelnemer.

Artikel 10 bevat de verplichting van de erkende marktdeelnemer om zich aan te sluiten bij een erkend controleorgaan indien er een controleorgaan actief is in zijn sector.

Artikel 11 regelt de aanwijzing door het Departement Landbouw en Visserij van officiële laboratoria, voor het uitvoeren van de laboratoriumanalyses, -tests en -diagnoses op monsters die worden genomen bij officiële controles en andere officiële activiteiten in het kader van de RNQP's op plantaardig teeltmateriaal.

Artikel 12 bepaalt dat de aangewezen laboratoria het Departement Landbouw en Visserij onmiddellijk op de hoogte moeten brengen als er wijzigingen zijn aan de gegevens die ze meegedeeld hebben bij hun aanvraag tot aanwijzing.

Artikel 13, 14 en 15 regelen de verplichtingen die de aangewezen laboratoria moeten naleven.

Artikel 16 regelt het toezicht op de aangewezen laboratoria.

Artikel 17 regelt de opheffing en intrekking van de aanwijzing als officieel laboratorium.

Artikel 18 regelt de aanwijzing door het Departement Landbouw en Visserij van referentielaboratoria.

Artikel 19 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij bevoegd is voor de erkenning, de opheffing en de intrekking van de erkenning van controleorganen. De controleorganen zijn gemachtigde instanties in de zin van de verordening officiële controles.

Artikel 20 bepaalt de voorwaarden waaraan een instantie moet voldoen om erkend te worden als controleorgaan voor de RNQP's.

Een van de voorwaarden om erkend te worden en te blijven is de naleving door de controleorganen van de regelgeving inzake het gebruik van de talen in bestuurszaken en de algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 21 regelt de aanvraagprocedure om een erkenning als controleorgaan voor de RNQP's te verkrijgen.

Artikel 22 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij bevoegd is voor het toezicht op de controleorganen.

Artikel 23 bepaalt de gevallen waarin het Departement Landbouw en Visserij kan overgaan tot het opheffen of intrekken van de erkenning van een controleorgaan.

Artikel 24 regelt de procedure die gevolgd moet worden als het controleorgaan zelf zijn activiteiten wenst stop te zetten als controleorgaan voor RNQP's.

Artikel 25 regelt de procedure die de bevoegde entiteit zal volgen bij de controleorganen als er tekortkomingen of punten die voor verbetering vatbaar zijn, vastgesteld worden, en de procedure die gevolgd zal worden bij het opheffen of intrekken van de erkenning van een controleorgaan.

Artikel 26 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij zal beslissen over de geldigheid van de plantenpaspoorten, die voor de opheffing of intrekking van de erkenning van het controleorgaan, onder controle van het controleorgaan goedgekeurd werden.

Artikel 27 geeft uitvoering aan de mogelijkheid die de verordening plantengezondheid en de verordening officiële controles bieden om bepaalde taken te delegeren aan controleorganen.

Artikel 28 verduidelijkt dat de controleorganen de gedelegeerde taken uitvoeren ten aanzien van de erkende marktdeelnemers die bij hen aangesloten zijn.

Artikel 29 verplicht de controleorganen om controles uit te voeren conform de verordening officiële controles, de verordening plantengezondheid en de gedelegeerde en uitvoeringsbepalingen van

voormelde verordeningen, conform de bepalingen van dit besluit en de uitvoeringsbepalingen ervan en conform het lastenboek.

Artikel 30 bepaalt welke taken de controleorganen uitvoeren.

Artikel 31 bepaalt dat de controletaken en andere officiële activiteiten gebeuren volgens een lastenboek opgemaakt door het Departement Landbouw en Visserij.

Artikel 32 regelt het nemen van monsters en verplicht de controleorganen een beroep te doen op de laboratoria die het Departement Landbouw en Visserij aangewezen heeft.

Artikel 33 verplicht het controleorgaan om corrigerende maatregelen op te leggen aan de erkende marktdeelnemer bij elke vaststelling van aanwezigheid van RNQP's boven de toegelaten drempel of in geval van andere inbreuken en hiervan een register bij te houden.

Artikel 34 bepaalt dat het controleorgaan het inbreukdossier overmaakt aan het Departement Landbouw en Visserij van zodra de erkende marktdeelnemer de corrigerende maatregelen niet binnen de gestelde termijn uitvoert of wanneer na uitvoering de drempel nog steeds overschreden blijft. Dit artikel bepaalt ook welke informatie het controleorgaan aan het Departement Landbouw en Visserij in deze gevallen moet bezorgen.

Artikel 35 verplicht, ingeval van wijziging van controleorgaan door de erkende marktdeelnemer, het nieuwe controleorgaan dit aan het Departement Landbouw en Visserij te melden. Het Departement Landbouw en Visserij zal dan in voorkomend geval wijzen op de reeds opgelegde corrigerende maatregelen.

Artikel 36 bepaalt dat controleorganen de verplichtingen moeten naleven die de verordening officiële controles, verordening plantengezondheid en de gedelegeerde en uitvoeringsbepalingen van voormelde verordeningen, oplegt aan gemachtigde instanties en eveneens de bepalingen van dit besluit en bijbehorende uitvoeringsbesluiten en het lastenboek moeten naleven.

Artikel 37 regelt de bekendmakingsverplichting van het optreden als controleorgaan en van de geldende vergoedingen. Het Departement Landbouw en Visserij neemt op haar website een link op naar de vergoedingen die de controleorganen aanrekenen om de kosten van de controles te dekken.

Artikel 38. creëert een kader waarbinnen de controleorganen hun vergoedingen moeten vastleggen. Het voldoen van de vergoedingen aan dit kader is een erkenningsvoorwaarde van controleorganen.

Het kader bestaat uit 4 voorwaarden:

- er moeten aparte vergoedingen zijn per type van activiteit van de erkende marktdeelnemers;
- de vergoedingen kunnen bestaan uit een vast gedeelte en een variabel gedeelte;
- er kunnen of moeten kortingen toegekend worden;
- de vergoedingen worden per kalenderjaar vastgelegd.

Artikel 39, 40 en 41 regelen de informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren.

De verordening officiële controles bepaalt immers dat er enkel taken aan controleorganen kunnen gedelegeerd worden als de delegatie rapportageverplichtingen bevat.

Deze artikelen geven uitvoering aan de hierna volgende algemene bepalingen uit deze verordening:

- artikel 29, a): *dit artikel bepaalt dat de delegatie van taken aan controleorganen een gedetailleerde omschrijving moet bevatten van de gedelegeerde taken en van de voorwaarden waaronder controleorganen die taken mogen verrichten, en dat deze omschrijving o.a. rapportageverplichtingen moet bevatten;*

- artikel 32: *hier is onder meer bepaald dat controleorganen de resultaten van officiële controles en van andere officiële activiteiten regelmatig moeten meedelen aan de bevoegde autoriteit alsook op ieder verzoek van de bevoegde autoriteit.*

Het doel van de informatie uitwisseling tussen de diverse actoren is een correcte toepassing verzekeren van volgende regelingen:

- 1° de verordening plantengezondheid en de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen ervan;
- 2° de verordening officiële controles en de gedelegeerde en uitvoeringshandelingen ervan;
- 3° voorliggend ontwerp van besluit en de uitvoeringsbepalingen ervan.

Artikel 42 verleent een delegatie aan de minister om:

- aanvullende voorwaarden te bepalen over de aan de controleorganen opgelegde verplichtingen;
- bijkomende verplichtingen op te leggen aan controleorganen.

Artikel 43 bepaalt waar het plantaardig teeltmateriaal aan moet voldoen en wat de professionele marktdeelnemer moet doen om dit te bewerkstelligen.

Het Departement Landbouw en Visserij krijgt hier ook de machtiging om passende maatregelen op te leggen met een fytosanitair doel (in de ruime zin), zoals bijvoorbeeld de opdracht geven om besmette planten te vernietigen.

Artikel 44 geeft de minister de delegatie om strengere maatregelen vast te stellen m.b.t. RNQP's. Dit kan bijvoorbeeld nodig zijn, mocht een bepaalde RNQP in Vlaanderen sterk in opmars zijn. In dit geval kan de minister de toegelaten drempelwaarde verstrengen.

Artikel 45 houdt de verplichting in om het plantaardig teeltmateriaal te voorzien van een plantenpaspoort.

Tussen de bedrijfsruimten van dezelfde erkende marktdeelnemer kan het Departement Landbouw en Visserij bepalen of er in plaats van het plantenpaspoort andere documenten kunnen gebruikt worden.

Artikel 46 bepaalt hoe het plantenpaspoort opgemaakt moet worden.

Artikel 47 verplicht de erkende marktdeelnemer om een grondig onderzoek uit te voeren om te verzekeren dat de voorwaarden voldaan zijn om een plantenpaspoort te mogen afleveren.

Artikel 48 regelt het gecombineerde plantenpaspoort met een certificeringsetiket. In dit geval kan de erkende marktdeelnemer zelf geen plantenpaspoort aanbrengen aan zijn plantaardig teeltmateriaal, maar moet dit door het Departement Landbouw en Visserij gebeuren na een grondig onderzoek.

Artikel 49 regelt de aanwijzing van grenscontroleposten en inspectiecentra waar naleving geverifieerd wordt van de regels inzake plantengezondheid. De bevoegde entiteit kan bijkomende grenscontroleposten en inspectiecentra aanwijzen, intrekken of schorsen.

Artikel 50 regelt de aanwijzing van de controlepunten waar officiële controles op de aanwezigheid van RNQP's op zendingen van plantaardig teeltmateriaal die de Europese Unie binnenkomen, uitgevoerd kunnen worden. De bevoegde entiteit kan bijkomende controlepunten aanwijzen, intrekken of schorsen.

Artikel 51 verplicht de geregistreerde marktdeelnemer om voorafgaandelijk aan de invoer van plantaardig teeltmateriaal de bevoegde entiteit in kennis te stellen aan de hand van het gemeenschappelijk gezondheidsdocument van binnenkomst en de noodzakelijke officiële certificaten of documenten.

Artikel 52 regelt de soorten controles die moeten gebeuren bij invoer van plantaardig teeltmateriaal in de grenscontroleposten, inspectiecentra en controlepunten. Het gaat om documentencontroles, overeenstemmingscontroles en materiële controles. De officiële plantgezondheidsfunctionarissen zullen de materiële controles uitvoeren.

Artikel 53 gaat over uitvoer buiten de Europese Unie van plantaardig teeltmateriaal en legt de verplichting op aan de geregistreerde marktdeelnemer om een kopie te bezorgen van geldende reglementering van het derde land van invoer. De bevoegde entiteit zal indien alles in orde is het fyto-sanitair certificaat voor uitvoer of wederuitvoer afleveren. De modellen van deze certificaten zijn als bijlagen gevoegd.

Artikel 54 voorziet in de mogelijkheid voor de bevoegde entiteit of zijn gemachtigde om monitoring uit te voeren om na te gaan of bepaalde RNQP's of andere kwaliteitsorganismen aanwezig zijn op het grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Artikel 55 regelt het gebruik van het pre-uitvoercertificaat als communicatiemiddel tussen lidstaten voor vervoer binnen de Europese Unie. Het model van dit certificaat is als bijlage 3 gevoegd.

Artikel 56 bepaalt dat het Departement Landbouw en Visserij en de controleorganen, erkend overeenkomstig artikel 21, verwerkingsverantwoordelijken zijn als vermeld in artikel 4, punt 7, van de algemene verordening gegevensbescherming.

Er worden gegevens verwerkt van geregistreerde marktdeelnemers, vermeld in artikel 2, 10), van de verordening plantengezondheid. Dit is elke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke persoon die geregistreerd is overeenkomstig artikel 65 van dezelfde verordening en die zich beroepshalve bezighoudt met en wettelijk verantwoordelijk is voor een of meer van de volgende activiteiten met betrekking tot plantaardig teeltmateriaal, nl. opplant, veredeling, productie, binnenbrengen op, verkeer binnen en weg van het grondgebied van de Europese Unie, op de markt aanbieden, opslag, verzameling, verzending en verwerking. Meestal hebben de geregistreerde marktdeelnemers een rechtspersoonlijkheid maar er zijn ook eenmanszaken. Soms zal er dus sprake zijn van verwerking van gegevens van geregistreerde marktdeelnemers die natuurlijke personen zijn en is er sprake van verwerking van persoonsgegevens.

Er worden ook gegevens verwerkt van personen die een laboratorium of een controleorgaan vertegenwoordigen of contactpersonen zijn.

De gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

Artikel 57 verleent een delegatie aan de minister om de wijze van uitwisseling van berichten te bepalen en een handtekeningsvereiste op te leggen voor bepaalde berichten.

Het begrip 'bericht' omvat alle mogelijke informatie, zoals bijvoorbeeld kennisgevingen, verzoeken, aanvragen, tegenanalyses, adviezen, beslissingen en rapporteringen.

Artikel 58 machtigt de minister om op voorstel van de bevoegde entiteit een controle- en keuringsreglement vast te stellen per sector plantaardig teeltmateriaal. Dit artikel somt verder op wat allemaal in deze reglementen opgenomen moet worden.

Artikel 59 bepaalt dat de bevoegde entiteit controle en toezicht uitvoert op de productie en de handel van het plantaardig teeltmateriaal en wat die controle precies omvat.

Artikel 60 voorziet dat de bevoegde entiteit kan verbieden dat teeltmateriaal in de handel gebracht mag worden in een aantal omstandigheden.

Artikel 61 voorziet in het recht op advies van een tweede deskundige op kosten van de geregistreerde marktdeelnemer.

Artikel 62 voorziet de mogelijkheid voor de geregistreerde marktdeelnemer om het resultaat van een officiële controle of analyse te betwisten via een tegencontrole of analyse.

Artikel 63 bepaalt dat de handhaving conform de bepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid gebeurt. Dit is een louter declaratieve bepaling.

Dit artikel bepaalt ook dat de opheffing of intrekking van de erkenning van een controleorgaan, gecumuleerd kan worden met een bestuurlijke sanctie als vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013. Ook zonder de beslissing tot de opheffing of intrekking van de erkenning van een controleorgaan kan er ingeval van inbreuken op de regelgeving een bestuurlijke sanctie aan het controleorgaan in kwestie opgelegd worden.

Artikel 64 machtigt de minister om de bijlagen aan te passen.

Artikel 65 machtigt de minister om uitvoeringsmaatregelen te nemen om te voldoen aan de door de instellingen van de Europese Unie aangenomen uitvoeringsbepalingen van de verordening plantengezondheid en de verordening officiële controles.

Artikel 66 voorziet in de opheffing van het koninklijk besluit van 22 september 1993 tot regeling van de invoer en het binnenbrengen van zaaizaden en pootgoed van sommige plantensoorten en van teeltmateriaal van bosbouwsoorten.

Artikel 67 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 25 mei 2022 (met referenties MAV/KMI/22/204/078; KRAB 2022001665) gaat als bijlage 2 en slaat op het pakket van drie ontwerpen van besluiten:

- besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal;
- besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde

- beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten;
- besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies betreffende de taken toevertrouwd aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten. Dit besluit kreeg een onontvankelijk advies van de Raad van State en zal voorlopig nog niet aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden ter definitieve goedkeuring.

Het advies stelt dat:

- onder strikte voorwaarde dat de meerkost verbonden aan de aanwerving van 4 VTE (2 VTE niveau B1; 1 VTE niveau A1; 1 niveau A2) met inbegrip van de hieraan verbonden werkingsmiddelen volledig wordt opgevangen door de verhoogde en uitgebreide retributies;
- een begrotingsakkoord vereist is.

In het advies onderschrijft de Inspectie van Financiën in deze ook expliciet de door de administratie verwoorde stellingen dat **neutralisatie (van 4 koppen) een verdedigbare oplossing** is aangezien het hier de facto een regionalisering betreft zonder overheveling van personeel vanuit de federale overheid en dat de piste van nog extra uit te besteden onhaalbaar is.

De Vlaamse minister van Begroting verleende op 8 juli 2022 begrotingsakkoord (bijlage 3).

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak.

De Vlaamse minister, bevoegd voor HR, verleende op 13 juli 2022 diens akkoord met de gevraagde personeelsuitbreiding met 4 VTE zonder compensaties bij het departement Landbouw en Visserij (bijlage 4).

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS